

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA – 4101-020-01/2014/P/14/024

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach
ul. Powstańców 29, 40-039 Katowice
T +48 32 784 42 00, F +48 32 784 42 30
lka@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/14/024 – Bezpieczeństwo wypoczynku dzieci i młodzieży
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontroler	Janusz Zygiert, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 90670 z dnia 26.06.2014 r. (dowód: akta kontroli str. 1 - 2)
Jednostka kontrolowana	Miejski Ośrodek Kultury, 44-240 Żory, ul. Dolne Przedmieście 1
Kierownik jednostki kontrolowanej	Stanisław Ratajczyk, Dyrektor (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Miejski Ośrodek Kultury² w Żorach spełniał określone w przepisach warunki organizacji wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej. MOK zapewnił prawidłową opiekę dzieciom korzystającym z wypoczynku zorganizowanego w formie półkolonii tj. zatrudnił osoby posiadające odpowiednie przygotowanie zawodowe do pełnienia funkcji kierownika i wychowawców wypoczynku. W trakcie półkolonii realizowany był program, którego celem było m.in.: kształtowanie postaw umożliwiających funkcjonowanie w szeroko pojętym środowisku, wdrażanie do samodzielności i spółdziałania w grupie, zapoznanie z elementami historii, kształtowanie nawyków kulturalnych podczas wspólnych zabaw i zajęć integracyjnych oraz wdrażanie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach. Organizator posiadał informacje dotyczące m.in. stanu zdrowia wszystkich uczestników półkolonii. W miejscu wypoczynku – pomieszczeniach MOK - zapewniono uczestnikom półkolonii bezpieczne warunki pobytu.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Przygotowanie wypoczynku przez organizatora

Opis stanu faktycznego

MOK był organizatorem wypoczynku dzieci i młodzieży w wieku 5 – 13 lat zorganizowanego w formie półkolonii³ w Żorach (z pobytem przez 8 godz. dziennie) W pierwszym turnusie, trwającym od 30 czerwca 2014 r. do 11 lipca 2014 r., brało udział 30 dzieci.

(dowód: akta kontroli str. 4 - 5)

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna

² Zwany w dalszej treści „MOK”.

³ O nazwie „Artystyczne półkolonie letnie JURASSIC PARK 2014”.

Na organizację wycieczki dzieci i młodzieży w 2014 r. w MOK zaplanowano środki finansowe (pochodzące z budżetu MOK) w wysokości 26.500,00 zł. Niezależnie od zaplanowanej kwoty, od rodziców lub opiekunów uczestników wycieczki pobrano po 400,00 zł od osoby.

(dowód: akta kontroli str. 6)

Półkolonie zorganizowano w przeznaczonych do tego celu pomieszczeniach MOK.

(dowód: akta kontroli str. 41 - 44)

MOK zgłosił⁴ Śląskiemu Kuratorowi Oświaty w Katowicach organizację wycieczki na 23 dni przed rozpoczęciem półkolonii, a tym samym spełnione zostały wymogi § 6 ust 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 stycznia 1997 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wycieczki dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania⁵. Zgłoszenie zawierało wszystkie wymagane informacje.

(dowód: akta kontroli str. 7 - 8)

Kierownikiem półkolonii była właścicielka firmy ENGLISH HOUSE LC z Rybnika, z którą Dyrektor MOK zawarł umowę cywilnoprawną⁶. Wychowawców kolonijnych zapewniała, w oparciu o umowę zawartą z MOK, zapewniała firma Formini A. K. z Rybnika⁷. Nadzór nad prawidłowym przebiegiem wycieczki pełnił koordynator, będący pracownikiem MOK.

(dowód: akta kontroli str. 9 - 12)

Z rodzicami dzieci uczestniczących w wycieczce nie zawierano umów. Zgodę na pobyt dziecka na półkoloniach rodzice uczestników wyrazili w „Kartach kwalifikacyjnych”, zawierających ponadto podpisali zobowiązanie do wniesienia opłaty oraz informacje dotyczące stanu zdrowia dziecka.

(dowód: akta kontroli str. 20)

Organizator posiadał karty kwalifikacyjne wszystkich uczestników wycieczki zgodne z wzorem określonym w załączniku nr 3 do rozporządzenia w sprawie warunków wycieczki.

(dowód: akta kontroli str. 5, 13 - 19)

Uczestnicy wycieczki zostali ubezpieczeni. MOK zawarł dwie umowy ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków na czas od 30 czerwca 2014 r. do 4 lipca 2014 r.⁸ oraz od 7 lipca 2014 r. do 11 lipca 2014 r.⁹.

(dowód: akta kontroli str. 5)

Organizator wycieczki nie zapewnił dla uczestników półkolonii odrębnej opieki medycznej. Dyrektor MOK wyjaśnił, że w razie nagłej potrzeby wzywa się pogotowie ratunkowe, powiadamia rodziców oraz udziela pierwszej pomocy. Wyjaśnił również, że nie posiada upoważnienia rodziców do zgłaszania się z dziećmi do placówek medycznych. Ponadto oświadczył, iż Kierownik i wychowawcy wycieczki, posiadają ukończone kursy z zakresu udzielania pierwszej pomocy.

(dowód: akta kontroli str. 20)

⁴ Zgłoszenie nr SLA/633/20140609 Zaświadczenie o zgłoszeniu z dnia 12 czerwca 2014 r.

⁵ Dz. U. Nr 12, poz. 67 ze zm. zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie warunków wycieczki”.

⁶ Umowa nr 318/2014 z 6 czerwca 2014 r. zawarta na czas od 30 czerwca 2014r. do 11 lipca 2014 r..

⁷ Umowa nr 329/2014 z dnia 16 czerwca 2014 r. zawarta na czas od 30 czerwca 2014r. do 11 lipca 2014 r.

⁸ Polisa PZU seria TPP nr 32835951 z 27 czerwca 20014 r.

⁹ Polisa PZU seria TPP nr 32835952 z 27 czerwca 20014 r.

Kierownik wycieczki opracował program wycieczki, zgodnie z § 11 pkt 4 rozporządzenia w sprawie warunków wycieczki. Posiadał on także posiadał listę uczestników półkolonii zawierającą adresy i telefony kontaktowe, listę obecności oraz wykaz osób odpowiedzialnych.

(dowód: akta kontroli str. 5, 26 – 27)

W ramach planowanych zajęć odbył się wyjazd dzieci do Parku Linowego „Leśna Przygoda” w Markłowicach. Przed wyjazdem na wycieczkę, Organizator zgłosił wyjazd Policji, wnosząc o sprawdzenie pojazdu. Policja kontroli nie przeprowadziła, tłumacząc to innymi ważnymi zadaniami.

(dowód: akta kontroli str. 5, 20, 30 - 31)

MOK zapewnił w trakcie wyjazdu, jak również w trakcie trwania turnusu, właściwą opiekę dla uczestników wycieczki. Zgodnie z wymogami § 3 ust 3 rozporządzenia w sprawie warunków wycieczki, na jednego wychowawcę przypadało do 15 dzieci. Z Kierownikiem wycieczki i opiekunami współpracowały ponadto w tym zakresie dwie osoby ze strony MOK. Osoby te posiadały uprawnienia wychowawców w placówkach wycieczki dla dzieci i młodzieży¹⁰.

(dowód: akta kontroli str. 5)

Na półkolonii nie zgłoszono dzieci niepełnosprawnych, z domów dziecka, placówek opiekuńczo-wychowawczych lub sierot. Jak wyjaśnił koordynator półkolonii, wycieczka ta organizowana była dla mieszkańców Żor jako forma otwarta i każdy może z tej oferty korzystać, jednak nie zgłoszono dzieci z ww. obszarów społecznych.

(dowód: akta kontroli str. 20)

Dokumentacja w miejscu wycieczki.

MOK posiadał zaświadczenie Kuratorium Oświaty o zgłoszeniu placówki wycieczki oraz książkę kontroli. Wychowawcy posiadali zaświadczenia lekarskie o zdolności do wykonywania pracy opiekuna dzieci oraz zaświadczenia o niefigurowaniu w ewidencji Krajowego Rejestru Karnego, a kierownik półkolonii posiadał karty kwalifikacyjne wszystkich uczestników wycieczki z informacjami dotyczącymi stanu zdrowia oraz numerami telefonów kontaktowych do rodziców lub opiekunów. Spełnione zostały zatem wymogi określone w §§ 6b i 10 rozporządzenia w sprawie warunków wycieczki oraz w art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej¹¹ i w art. 92 a ust. 1 b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty¹².

(dowód: akta kontroli str. 5, 13 – 19, 37, 51)

Organizator wycieczki zapewnił, zgodnie z § 9 rozporządzenia w sprawie warunków wycieczki, bezpieczne warunki wycieczki. Dokumentacja wycieczki zawierała m.in.: regulamin półkolonii z procedurą dobrej praktyki higienicznej oraz postępowania na okoliczność wypadku, regulamin wycieczek, regulamin wyjścia na basen, zakres obowiązków kierownika i wychowawców wycieczki, dzienniki zajęć oraz plany zajęć.

(dowód: akta kontroli str. 28 - 32)

¹⁰ Pan G. G. posiada: zaświadczenie nr 107/02 o ukończeniu kursu dla wychowawców w placówkach wycieczki wydane przez KRAK – WIS s.c. i Kuratorium Oświaty w Krakowie z 20.02.2002 r. oraz zaświadczenie nr 44/05/k z 22.12.2005 r. o ukończonym kursie dla kierowników placówek wycieczki dzieci i młodzieży wydane przez KRAK – WIS s.c. i Kuratorium Oświaty w Krakowie. Pani T. K. posiada zaświadczenie nr 903/98 o ukończeniu kursu wychowawców placówek wycieczki dla dzieci i młodzieży wydane przez Prywatne Centrum Edukacyjne „WILK” z Gliwic nr rej. 364/92 Katowice z 7.12.1998 r..

¹¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095 ze zm.

¹² Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.

MOK jako organizator tych półkolonii nie był kontrolowany¹³ w związku z organizowaniem wypoczynku dzieci i młodzieży.

Kwalifikacje kierowników i wychowawców wypoczynku.

Kierownik wypoczynku ukończył kurs instruktorski dla kierowników wypoczynku¹⁴ oraz kurs wychowawców kolonijnych¹⁵, a wychowawcy (dwie osoby) posiadali przygotowanie w zakresie opieki nad dziećmi i przedstawili zaświadczenia o ukończonych kursach przygotowawczych dla kandydatów na wychowawców wypoczynku¹⁶. Ponadto w planowanych wyjazdach uczestników wypoczynku, MOK dodatkowo zapewnił pomoc swoich pracowników posiadających kwalifikacje pedagogiczne¹⁷. Spełnione zostały tym samym wymogi określone w § 11 rozporządzenia w sprawie warunków wypoczynku.

(dowód: akta kontroli str. 51)

Sprawowanie opieki przez kierowników i wychowawców wypoczynku.

Zgodnie z przepisami § 11 ust. 4 pkt 2,4,9, kierownik wypoczynku opracował autorski program pracy opiekuńczo-wychowawczej, ramowy program dnia, szczegółowy (godzinny) rozkład zajęć na poszczególne dni wypoczynku, nadzorował pracę wychowawców oraz realizację przyjętego programu wypoczynku, a także posiadał dokumenty poświadczające kwalifikacje wychowawców i ich stan zdrowia.

(dowód: akta kontroli str. 22 – 25)

Uczestnicy wypoczynku mieli zapewnione posiłki (śniadania, obiady dwudaniowe i podwieczorki). Skład posiłków odpowiadał potrzebom żywieniowym dzieci od 5 do 13 lat¹⁸.

(dowód: akta kontroli str. 38 – 39, 41 - 44)

Zajęcia były prowadzone zgodnie z ustalonym ogólnym i dziennym programem zajęć tj. obejmowały zajęcia plastyczne, ruchowe, wyjazdy¹⁹.

(dowód: akta kontroli str.41 - 44)

Zapoznanie się z zasadami bezpieczeństwa uczestników wypoczynku.

Kierownik wypoczynku opracował - w formie regulaminów - zasady zachowania na basenie oraz podczas wyjazdów poza placówkę, z którymi zapoznał wychowawców i uczestników wypoczynku

W dziennikach zajęć stwierdzono zapisy o zapoznaniu uczestników wypoczynku z zasadami bezpieczeństwa. Przed wyjazdem i wyjściem poza placówkę dzieci były informowane o zasadach zachowania i obowiązującej dyscyplinie.

W zakresach obowiązków wychowawców umieszczono zapis zobowiązujący do przestrzegania ww. regulaminów.

(dowód: akta kontroli str. 28 - 32)

¹³ Poza niniejszą kontrolą NIK

¹⁴ Zorganizowany przez Biuro Turystyczne „Gaudeamus” z Krakowa na podstawie zezwolenia Kuratorium Oświaty w Krakowie nr NP.5632.34.2011KK Zaświadczenie nr 15/KT/VI/2012 z 23 czerwca 2012 r.

¹⁵ Przeprowadzony przez Uniwersytet Śląski Filia w Cieszynie legitymacja nr 42/98

¹⁶ A. K. posiada zaświadczenie nr 20/05/KW wydane przez Concordia sp z o. o. z Rybnika, posiadająca zezwolenie Śląskiego Kuratora Oświaty z Katowic nr KO.EO.OI.J.P.42720/11/05. Ł. W. posiada Zaświadczenie o ukończeniu kursy wydane przez Centrum szkoleniowo - konsultingowe CSC Niepubliczna Placówka Doskonalenia Nauczycieli z Rybnika. Nr uprawnień 03/2013/CSC.

¹⁷ Pan G.

¹⁸ Dla przykładu żywienia jednego dnia obejmowało: śniadanie – bułka z serem i szynką, herbata, obiad – zupa jarzynowa, kotlet z drobiu, frytki, surówka i woda z sokiem, podwieczorek – lody, owoce, woda z sokiem.

¹⁹ Ustalenia wynikające z oględzin, utrwalone w protokole oględzin.

Baza, wyposażenie.

Zajęcia dla dzieci uczestników półkolonii odbywały się w pomieszczeniach MOK przeznaczonych w trakcie całego roku na pracownie plastyczne, salę zajęć muzycznych i ruchowych.

Obiekt posiadał toalety wydzielone osobno dla dziewczynek i chłopców oraz dla osób niepełnosprawnych. Sale, w których prowadzono zajęcia, były oddzielone od ogólnodostępnych części budynku. Przy wejściu do budynku MOK była zlokalizowana recepcja, w której pracownik miał wgląd w ruch gości MOK. Cały obiekt był objęty monitoringiem (kamery CCTV).

(dowód: akta kontroli str. 41 – 44, 52)

Ochrona przeciwpożarowa, stan techniczny.

W 2014 r. przeprowadzono roczne badanie techniczne obiektów MOK oraz m.in. kontrolę sprawności sprzętu przeciwpożarowego, systemu sygnalizacji pożaru, systemu oddymiania, instalacji odgromowej, szczelności instalacji gazowej, sprawności przewodów kominowych. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 52)

Zapewnienie prawidłowej opieki nad poszkodowanymi w wypadkach.

Do dnia kontroli NIK (8 lipca 2014 r.) nie stwierdzono wypadków, którym by ulegli uczestnicy wypoczynku.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁰ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Katowicach.

Katowice, dnia 10 września 2014 r.

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

**Kontroler
Janusz Zygiert
Specjalista kontroli państwowej**

²⁰ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.